

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ CÔNG AN NHÂN DÂN TRONG XÂY DỰNG LỰC LƯỢNG CÔNG AN NHÂN DÂN THẬT SỰ TRONG SẠCH, VỮNG MẠNH, CHÍNH QUY, TINH NHUỆ, HIỆN ĐẠI, ĐÁP ỨNG YÊU CẦU, NHIỆM VỤ TRONG TÌNH HÌNH MỚI

NGÔ THỊ THÚY HUYỀN
Học viện Cảnh sát nhân dân

Nhận bài ngày 05/10/2025. Sửa chữa xong 10/11/2025. Duyệt đăng 15/11/2025.

Abstract

Ho Chi Minh's ideology regarding the People's Police serves as a guiding principle for the formation and development of the Vietnamese People's Police Force. The article clarifies the core ideas of President Ho Chi Minh on the People's Police and, based on an analysis of the current situation, identifies strengths, limitations, and underlying causes. It proposes solutions to effectively apply Ho Chi Minh's thoughts in building a truly clean, strong, disciplined, and modern People's Police force capable of meeting security and order requirements in the new context.

Keywords: Building the force, disciplined, elite, modern, Ho Chi Minh's ideology, people's police, security, order.

1. Đặt vấn đề

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặc biệt quan tâm đến việc xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân nói chung và lực lượng Công an nhân dân (CAND) nói riêng. Người không chỉ sáng lập, lãnh đạo và rèn luyện lực lượng CAND mà còn để lại một hệ thống quan điểm toàn diện, sâu sắc về vai trò, chức năng, nhiệm vụ, phương châm hoạt động và đạo đức cách mạng của người chiến sĩ Công an. Trong toàn bộ tư tưởng đó, hạt nhân cốt lõi là quan điểm “Công an phải dựa vào dân mà làm việc”, “Công an của ta là Công an nhân dân, vì Nhân dân mà phục vụ” [6, tr. 498]. Đây vừa là nền tảng lý luận, vừa là kim chỉ nam định hướng cho mọi hoạt động của lực lượng CAND trong suốt gần tám thập kỷ qua, từ khi thành lập, trưởng thành trong kháng chiến, đến giai đoạn xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Tư tưởng này thể hiện rõ bản chất cách mạng, nhân dân và nhân văn của lực lượng CAND, đồng thời khẳng định sâu sắc mối quan hệ máu thịt giữa Công an với Nhân dân - yếu tố quyết định sức mạnh, uy tín và tính chính danh của lực lượng [5].

Trong bối cảnh hiện nay, tình hình thế giới và khu vực tiếp tục có những diễn biến nhanh chóng, phức tạp và khó dự báo. Quá trình toàn cầu hóa, cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư cùng với sự bùng nổ của công nghệ số đã làm nảy sinh nhiều mối đe dọa an ninh truyền thống và phi truyền thống đan xen nhau. Các loại tội phạm như tội phạm công nghệ cao, tội phạm xuyên quốc gia, khủng bố quốc tế, tội phạm ma túy, rửa tiền, an ninh mạng, an ninh phi truyền thống (dịch bệnh, biến đổi khí hậu, di cư trái phép...) ngày càng tinh vi và có tính quốc tế hóa sâu rộng. Những thách thức này đặt ra yêu cầu mới, toàn diện và nặng nề đối với công tác bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội và xây dựng lực lượng CAND trong giai đoạn mới [9].

Trước tình hình đó, Đảng và Nhà nước ta đã ban hành nhiều chủ trương, nghị quyết quan trọng nhằm xây dựng lực lượng CAND cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Trong đó, Nghị quyết số 12-NQ/TW ngày 16/3/2022 của Bộ Chính trị xác định mục tiêu: “Tạo sự chuyển biến mạnh mẽ, sâu sắc,

Email: huyenngo1312hvbc@gmail.com

toàn diện trong xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, là lực lượng vũ trang nhân dân sắc bén, mang bản chất giai cấp công nhân, tuyệt đối trung thành với chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, với Đảng, Nhà nước và Nhân dân” [3, tr. 3]. Đồng thời, các văn kiện như Văn kiện Đại hội XIII của Đảng, Chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới... đều nhấn mạnh nhiệm vụ trọng tâm là tiếp tục quán triệt, vận dụng và phát triển sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về CAND trong toàn bộ quá trình xây dựng lực lượng, đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế sâu rộng.

Từ góc độ lý luận và thực tiễn, việc nghiên cứu, phân tích và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về CAND trong xây dựng lực lượng CAND hiện nay không chỉ có ý nghĩa khoa học cấp thiết mà còn mang giá trị định hướng thực tiễn sâu sắc. Trên bình diện lý luận, đó là cơ sở để làm sáng tỏ những luận điểm cốt lõi trong tư tưởng Hồ Chí Minh về Nhà nước và pháp quyền xã hội chủ nghĩa, về mối quan hệ giữa Nhà nước và Nhân dân, giữa quyền lực và đạo đức công vụ. Trên bình diện thực tiễn, việc quán triệt và vận dụng tư tưởng của Người góp phần nâng cao chất lượng, bản lĩnh chính trị, năng lực nghiệp vụ và đạo đức cách mạng của cán bộ, chiến sĩ CAND; củng cố niềm tin của Nhân dân đối với lực lượng; đồng thời tạo cơ sở khoa học và tư tưởng cho công cuộc xây dựng lực lượng CAND vững mạnh toàn diện, đáp ứng yêu cầu bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trong tình hình mới [10].

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Nội dung chính của tư tưởng Hồ Chí Minh về Công an nhân dân

Trong hệ thống tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm về xây dựng lực lượng CAND được hình thành từ sự kế thừa và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin về nhà nước và lực lượng vũ trang, đồng thời bắt nguồn từ thực tiễn cách mạng Việt Nam. Hồ Chí Minh xác định lực lượng Công an là công cụ chuyên chính của giai cấp công nhân, do Đảng lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt, có chức năng nòng cốt trong bảo vệ an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội. Điểm đặc sắc trong tư tưởng của Người là nhấn mạnh mối quan hệ mật thiết giữa Công an với Nhân dân, coi Nhân dân là nền tảng sức mạnh, là “cội nguồn của thắng lợi”, từ đó định hướng phương châm hành động: “Công an của ta là Công an nhân dân, vì Nhân dân mà phục vụ” [6, tr. 498]. Đây là cơ sở lý luận để khẳng định tính chất cách mạng, tính Nhân dân và tính dân tộc sâu sắc của lực lượng CAND Việt Nam.

Một phương diện cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về CAND là sự khẳng định tính tất yếu của sự trung thành chính trị. Hồ Chí Minh cho rằng Công an là lực lượng vũ trang của Đảng và Nhà nước, do đó, phẩm chất trung thành tuyệt đối với sự nghiệp cách mạng, với Tổ quốc và Nhân dân phải được coi là chuẩn mực chính trị - tư tưởng hàng đầu. Ở đây, trung thành không chỉ dừng lại ở sự cam kết chính trị, mà còn là sự thể hiện bản lĩnh kiên định, vững vàng trước mọi biến động của tình hình thế giới, sự chống phá của các thế lực thù địch, cũng như những cám dỗ từ mặt trái kinh tế thị trường. Trong bối cảnh hiện nay, khi các hình thức “diễn biến hòa bình”, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” ngày càng tinh vi, tư tưởng Hồ Chí Minh về trung thành chính trị tiếp tục là cơ sở để Đảng lãnh đạo công tác xây dựng đội ngũ Công an có lập trường tư tưởng vững vàng, bảo đảm lực lượng này luôn là “lá chắn thép” của chế độ.

Song song với nền tảng chính trị, Hồ Chí Minh coi đạo đức cách mạng là yếu tố quyết định phẩm chất của người chiến sĩ Công an. Nếu trung thành là điều kiện tiên quyết thì đạo đức chính là thước đo để cán bộ, chiến sĩ giữ vững sự trong sạch và uy tín trước Nhân dân. Người khẳng định Công an phải rèn luyện theo chuẩn mực “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”, chống chủ nghĩa cá nhân, quan liêu, tham nhũng, xa rời Nhân dân. Ở góc độ lý luận khoa học Công an, tư tưởng này đặt ra yêu cầu xây dựng cơ chế kiểm soát quyền lực trong nội bộ lực lượng, đề cao kỷ luật, kỷ cương, đồng thời khuyến khích tính tiên phong, gương mẫu. Như vậy, tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh không chỉ là nguyên tắc rèn luyện cá nhân mà còn định hình hệ chuẩn giá trị, góp phần xây dựng văn hóa Công an, tạo nền tảng tinh thần cho toàn lực lượng.

Bên cạnh chính trị và đạo đức, Hồ Chí Minh còn đặc biệt nhấn mạnh tính tổ chức, kỷ luật và tác phong công tác chính quy của lực lượng CAND. Theo Người, Công an muốn hoàn thành tốt nhiệm vụ phải có tổ

chức chặt chẽ, thống nhất, tuân thủ mệnh lệnh và kỷ cương, đồng thời không ngừng nâng cao trình độ nghiệp vụ, kỹ thuật. Từ góc nhìn khoa học quản lý, tư tưởng này có ý nghĩa như một nguyên tắc mang tính cấu trúc: tổ chức phải tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả; hoạt động phải chuyên nghiệp, hiện đại; tác phong phải chuẩn mực, gắn với tính kỷ luật nghiêm minh. Đây chính là tiền đề lý luận để Đảng ta cụ thể hóa trong chủ trương xây dựng lực lượng CAND “chính quy, tinh nhuệ, hiện đại” hiện nay [8].

Một nội dung có giá trị đặc sắc khác trong tư tưởng Hồ Chí Minh là quan niệm về mối quan hệ giữa Công an với Nhân dân. Hồ Chí Minh khẳng định “Công an xa dân là mất tất cả”, bởi Nhân dân vừa là đối tượng được bảo vệ vừa là chủ thể trực tiếp tham gia bảo vệ an ninh, trật tự. Người chỉ rõ: “Công an có bao nhiêu người? Dù có vài ba nghìn hay năm bảy vạn đi nữa thì lực lượng ấy vẫn còn ít lắm bên cạnh lực lượng nhân dân. Phải làm sao để có hàng chục triệu đôi bàn tay, hàng chục triệu cặp mắt và đôi tai mới được. Muốn như vậy, phải dựa vào dân, không được xa rời dân. Nếu không thế thì sẽ thất bại” [7, tr. 366]. Đây là sự khẳng định tính xã hội của hoạt động bảo vệ an ninh quốc gia, coi Nhân dân là “hệ thống phòng thủ mềm” chống lại các nguy cơ, thách thức. Nguyên tắc “dựa vào dân mà công tác” không chỉ mang tính đạo đức - chính trị, mà còn phản ánh quy luật khách quan của công tác bảo đảm an ninh, trật tự: an ninh phải được kiến tạo từ nền tảng xã hội, thông qua sự đồng thuận và tham gia tích cực của Nhân dân.

Tổng hợp lại, tư tưởng Hồ Chí Minh về CAND bao hàm một hệ chuẩn giá trị toàn diện: trung thành tuyệt đối với Đảng, Tổ quốc và Nhân dân; đề cao đạo đức cách mạng, chống chủ nghĩa cá nhân; xây dựng tổ chức kỷ luật, tác phong chính quy và phát huy sức mạnh Nhân dân như nền tảng của công tác bảo vệ an ninh, trật tự. Đây chính là cơ sở lý luận khoa học để khẳng định tính tất yếu, tính đúng đắn và sức sống lâu bền của tư tưởng Hồ Chí Minh trong sự nghiệp xây dựng lực lượng CAND thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

2.2. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng lực lượng Công an nhân dân hiện nay

2.2.1. Việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng lực lượng CAND đã và đang được Đảng, Nhà nước, Bộ Công an triển khai bằng nhiều chủ trương, giải pháp đồng bộ. Trên thực tế, quá trình này đạt được nhiều kết quả quan trọng, tạo chuyển biến rõ nét trong chính trị, tư tưởng, tổ chức, nghiệp vụ, nhưng đồng thời vẫn bộc lộ những hạn chế, khó khăn cần tiếp tục khắc phục để đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới. Có thể khẳng định rằng việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đã trở thành một nội dung xuyên suốt trong công tác xây dựng Đảng và xây dựng lực lượng CAND. Nhiều năm qua, Bộ Công an đã triển khai đồng bộ các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, đặc biệt là Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Các học viện, trường CAND cũng đã đưa nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh trở thành môn học cơ bản, góp phần nâng cao nhận thức chính trị, củng cố lập trường tư tưởng, bồi dưỡng phẩm chất đạo đức cho cán bộ, chiến sĩ. Nhờ đó, “công tác chính trị, tư tưởng trong CAND đã đạt được những kết quả quan trọng, góp phần xây dựng Đảng, xây dựng lực lượng CAND trong sạch, vững mạnh, giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với Công an nhân dân. Đội ngũ cán bộ, chiến sĩ được chăm lo giáo dục, tuyệt đại bộ phận có bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức, lối sống trong sáng” [4, tr. 1]. Công tác xây dựng lực lượng được triển khai theo hướng chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại theo tinh thần chỉ đạo của Đảng và tư tưởng Hồ Chí Minh. Tổ chức bộ máy CAND đã được sắp xếp tinh gọn, giảm tầng nấc trung gian, nâng cao hiệu quả hoạt động. Công tác đào tạo, huấn luyện được đổi mới theo hướng hiện đại, gắn với yêu cầu hội nhập quốc tế, chú trọng trang bị kiến thức pháp luật, ngoại ngữ, tin học và kỹ năng nghiệp vụ chuyên sâu. Nhiều đơn vị Công an đã chủ động ứng dụng thành tựu của khoa học - công nghệ và chuyển đổi số vào công tác, tạo nên bước tiến mới trong đấu tranh phòng, chống tội phạm, đặc biệt là tội phạm sử dụng công nghệ cao, tội phạm xuyên quốc gia và các vấn đề an ninh phi truyền thống. Bên cạnh đó, phong trào “Công an nhân dân học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy” tiếp tục phát triển sâu rộng, trở thành động lực quan trọng để xây dựng văn hóa ứng xử, chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp và củng cố mối quan hệ gắn bó máu thịt giữa Công an với Nhân dân. Hình ảnh người chiến sĩ Công an gần dân, trọng dân, hết lòng vì Nhân dân phục vụ đã góp phần quan trọng củng cố niềm tin của quần chúng đối với lực lượng.

Phong trào toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc được triển khai với nhiều mô hình sáng tạo, mang lại hiệu quả thiết thực, khẳng định giá trị bền vững của tư tưởng Hồ Chí Minh về “dựa vào dân mà công tác”.

Tuy nhiên, thực tiễn cũng cho thấy việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng lực lượng CAND còn những hạn chế, bất cập. “Việc giáo dục chính trị, tư tưởng cho cán bộ, chiến sĩ chưa thường xuyên; công tác tuyên truyền có nơi, có lúc chưa kịp thời, tuyên truyền đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch chưa thực sự sắc bén. Kỳ cương, kỷ luật, điều lệnh tuy được tăng cường nhưng chưa bền vững; một số cán bộ, chiến sĩ có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, giảm sút niềm tin, ý chí chiến đấu, thiếu tinh thần trách nhiệm, vi phạm điều lệnh, vi phạm quy chế, quy trình công tác, quy tắc ứng xử, cá biệt có trường hợp vi phạm nghiêm trọng” [4, tr. 2]. Bên cạnh đó, quá trình hiện đại hóa lực lượng còn chưa đồng đều, điều kiện trang bị, cơ sở vật chất ở nhiều địa phương còn thiếu thốn; trình độ sử dụng công nghệ của một bộ phận cán bộ, chiến sĩ chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong bối cảnh chuyển đổi số toàn diện.

2.2.2. Những hạn chế trong quá trình vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh vào xây dựng lực lượng Công an nhân dân xuất phát từ nhiều nguyên nhân khác nhau, cả khách quan lẫn chủ quan sau đây:

Thứ nhất, tác động phức tạp, khó lường của tình hình thế giới và khu vực. Trong bối cảnh toàn cầu hóa ngày càng sâu rộng, sự cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn không chỉ diễn ra trên lĩnh vực kinh tế, chính trị mà còn lan sang an ninh, quốc phòng, không gian mạng và công nghệ cao. Cùng với đó, các vấn đề an ninh phi truyền thống như biến đổi khí hậu, dịch bệnh, di cư, tội phạm xuyên quốc gia, khủng bố quốc tế... diễn biến ngày càng phức tạp. Điều này tạo ra nhiều sức ép đối với công tác bảo đảm an ninh, trật tự của Việt Nam nói chung và lực lượng CAND nói riêng. Trong điều kiện đó, lực lượng CAND phải vừa đảm bảo ứng phó kịp thời, linh hoạt với các tình huống phát sinh, vừa phải kiên định thực hiện mục tiêu xây dựng lực lượng “cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại” theo tinh thần Nghị quyết số 12-NQ/TW của Bộ Chính trị. Áp lực về nhân lực, phương tiện, tổ chức và phương pháp công tác vì thế ngày càng lớn, trong khi một số lĩnh vực mới như an ninh mạng, an ninh kinh tế số, phòng chống tội phạm công nghệ cao đòi hỏi năng lực, kiến thức và kỹ năng đặc thù mà không phải cán bộ nào cũng được đào tạo, bồi dưỡng kịp thời.

Thứ hai, những ảnh hưởng tiêu cực từ mặt trái của kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế. Cơ chế thị trường thúc đẩy phát triển kinh tế nhưng đồng thời làm nảy sinh nhiều hiện tượng tiêu cực như chủ nghĩa cá nhân, thực dụng, chạy theo lợi ích vật chất, suy giảm các giá trị đạo đức truyền thống. Những biểu hiện này dễ dàng thâm nhập và tác động đến một bộ phận cán bộ, chiến sĩ nếu không được rèn luyện, tu dưỡng thường xuyên theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Bên cạnh đó, sự lan tỏa nhanh chóng của các trào lưu văn hóa ngoại lai qua mạng xã hội và Internet đặt ra thách thức lớn đối với việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, gìn giữ bản lĩnh chính trị, đạo đức và lối sống trong sáng của người Công an cách mạng. Nhiều biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, nếu không được phát hiện và ngăn chặn sớm, có thể ảnh hưởng tiêu cực đến hình ảnh và uy tín của lực lượng CAND.

Thứ ba, việc quán triệt và triển khai tư tưởng Hồ Chí Minh trong một số đơn vị còn thiếu chiều sâu, thiếu tính sáng tạo trong vận dụng. Không ít nơi vẫn coi việc học tập và làm theo Bác là nhiệm vụ tuyên truyền mang tính hình thức, chạy theo phong trào, chưa gắn kết chặt chẽ với thực tiễn công tác, chiến đấu và sinh hoạt hằng ngày. Công tác kiểm tra, đánh giá việc thực hiện còn mang tính định lượng, chưa chú trọng đến chuyển biến thực chất về nhận thức và hành động. Do đó, việc học tập tư tưởng Hồ Chí Minh chưa trở thành động lực nội sinh, thường xuyên, tự giác của mỗi cán bộ, chiến sĩ. Một số cá nhân còn xem nhẹ việc tự rèn luyện, thiếu tinh thần tự phê bình và phê bình, chưa coi đó là tiêu chí đánh giá phẩm chất đạo đức, bản lĩnh chính trị trong công tác.

Thứ tư, công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và công tác kiểm tra, giám sát trong CAND ở một số đơn vị, địa phương vẫn còn hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn. Một số cấp ủy, lãnh đạo, chỉ huy chưa thực sự gương mẫu trong tu dưỡng, rèn luyện, đấu tranh với những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Có nơi công tác kiểm tra, giám sát còn mang

tính hình thức, nể nang, ngại va chạm, thiếu kiên quyết trong xử lý vi phạm. Việc chưa phát hiện, ngăn chặn kịp thời những biểu hiện lệch chuẩn về đạo đức, tác phong công tác đã dẫn đến những vụ việc vi phạm kỷ luật, pháp luật, làm giảm niềm tin của nhân dân vào lực lượng Công an nhân dân. Điều này đi ngược lại tinh thần “trọng dân, gần dân, hiểu dân, học dân và có trách nhiệm với dân” mà Chủ tịch Hồ Chí Minh từng căn dặn.

Thứ năm, công tác tổ chức cán bộ và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao chưa được quan tâm, đầu tư tương xứng với yêu cầu trong tình hình mới. Ở một số đơn vị, việc bố trí, sử dụng cán bộ chưa thật sự khoa học, còn tình trạng cục bộ, khép kín, thiếu gắn kết giữa đào tạo, bồi dưỡng với quy hoạch, bổ nhiệm, luân chuyển. Điều này dẫn tới tình trạng thiếu hụt cán bộ có trình độ chuyên sâu về khoa học công nghệ, ngoại ngữ, luật pháp quốc tế, là những năng lực thiết yếu để đáp ứng yêu cầu hội nhập và chuyển đổi số trong lĩnh vực bảo đảm an ninh, trật tự. Một số trường CAND còn gặp khó khăn trong việc đổi mới chương trình đào tạo, cập nhật kiến thức mới, khiến cho quá trình chuẩn hóa, hiện đại hóa đội ngũ cán bộ bị chậm so với yêu cầu thực tiễn.

Thứ sáu, điều kiện bảo đảm cơ sở vật chất, kỹ thuật, trang thiết bị nghiệp vụ vẫn còn thiếu đồng bộ, hiện đại. Một số lĩnh vực công tác, đặc biệt là phòng chống tội phạm công nghệ cao, tội phạm sử dụng không gian mạng, đòi hỏi phương tiện và công nghệ tiên tiến nhưng hiện nay trang thiết bị vẫn còn hạn chế, chưa tương xứng với quy mô, tính chất của các loại tội phạm mới. Việc đầu tư, đổi mới trang thiết bị nhiều khi chậm so với tiến bộ khoa học - công nghệ, dẫn đến tình trạng bị động trong phát hiện, xử lý, đấu tranh phòng chống tội phạm. Ngoài ra, một số đơn vị cơ sở, đặc biệt là ở vùng sâu, vùng xa, biên giới, hải đảo, điều kiện làm việc còn khó khăn, thiếu thốn, ảnh hưởng đến hiệu quả thực hiện nhiệm vụ và quá trình rèn luyện, học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

2.3. Giải pháp vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh để xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại

Để khắc phục những hạn chế đã nêu, đồng thời phát huy cao nhất giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh trong xây dựng lực lượng CAND, cần có hệ thống giải pháp toàn diện, đồng bộ và khả thi. Tác giả đề xuất một số giải pháp cụ thể sau đây:

2.3.1. Nâng cao năng lực dự báo và khả năng ứng phó trước diễn biến phức tạp của tình hình thế giới và khu vực

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn ngày càng gay gắt, các nguy cơ an ninh phi truyền thống như tội phạm mạng, khủng bố, dịch bệnh, di cư và biến đổi khí hậu diễn ra với tốc độ nhanh, đòi hỏi lực lượng CAND phải có tầm nhìn chiến lược và năng lực phân tích tình huống cao. Vì vậy, cần xây dựng cơ chế phối hợp chặt chẽ giữa các lực lượng trong và ngoài ngành Công an, kết nối với các cơ quan nghiên cứu chiến lược của Đảng, Nhà nước, Bộ Quốc phòng, Bộ Ngoại giao và các tổ chức quốc tế có liên quan. Lực lượng CAND cần đầu tư phát triển các trung tâm nghiên cứu, phân tích và dự báo chiến lược, khai thác sức mạnh của dữ liệu lớn, trí tuệ nhân tạo, công nghệ mô phỏng và mạng lưới thông tin toàn cầu. Đồng thời, tăng cường năng lực nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn, phát hiện sớm các xu hướng mới, mô hình mới của tội phạm, từ đó đưa ra các kịch bản dự báo dài hạn phục vụ công tác tham mưu chiến lược cho Đảng, Nhà nước và Bộ Công an. Việc chủ động dự báo không chỉ giúp lực lượng phản ứng nhanh, linh hoạt với tình huống bất ngờ mà còn góp phần xây dựng lực lượng tinh gọn, chuyên sâu, có khả năng thích ứng với mọi biến động an ninh trong nước và quốc tế.

2.3.2. Tăng cường giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng nhằm khắc phục ảnh hưởng tiêu cực của kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế

Việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cần được thực hiện với phương châm “lấy hiệu quả làm thước đo, lấy thực chất làm mục tiêu”, tránh bệnh hình thức, chạy theo thành tích. Cùng với sinh hoạt chi bộ và công tác chuyên môn, cần đổi mới nội dung và phương pháp giáo dục chính trị tư tưởng, phát huy vai trò nêu gương của cấp ủy, chỉ huy trong đơn vị. Phong trào thi đua “CAND học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy” phải được cụ thể hóa bằng các chỉ tiêu, tiêu chí

định lượng rõ ràng, gắn với đánh giá kết quả hoàn thành nhiệm vụ của từng cán bộ, chiến sĩ. Song song với đó, cần xây dựng môi trường văn hóa Công an trong sạch, lành mạnh, lấy văn hóa vì Nhân dân phục vụ làm nền tảng tinh thần, trong đó đề cao phẩm chất giản dị, liêm khiết, công tâm, tận tụy với Nhân dân. Đây chính là “lá chắn đạo đức” để mỗi cán bộ, chiến sĩ đứng vững trước cám dỗ vật chất, giữ được phẩm chất người Công an cách mạng “vì nước quên thân, vì dân phục vụ”.

2.3.3. Đổi mới cách thức quán triệt và triển khai tư tưởng Hồ Chí Minh trong toàn lực lượng Công an nhân dân

Nội dung học tập không chỉ dừng ở việc tuyên truyền, truyền đạt lý luận mà phải chuyển hóa thành hành động, kỹ năng và phương pháp công tác cụ thể. Các học viện, trường CAND cần cải tiến chương trình đào tạo, tăng cường các phương pháp dạy học tích cực như thảo luận tình huống, mô phỏng nghiệp vụ, xử lý tình huống thực tế, gắn việc học tập tư tưởng Hồ Chí Minh với các môn chuyên ngành và hoạt động công tác thực tế. Bên cạnh đó, cần đẩy mạnh chuyển đổi số trong công tác giáo dục chính trị tư tưởng, xây dựng kho học liệu điện tử, ngân hàng câu chuyện về tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, ứng dụng nền tảng học trực tuyến để việc học tập và làm theo Bác trở thành nhu cầu tự thân, thường xuyên và dễ tiếp cận với mọi cán bộ, chiến sĩ ở mọi cấp. Đặc biệt, cần khuyến khích các hình thức sáng tạo như diễn đàn, tọa đàm, phim tài liệu, hoặc sân khấu hóa để lan tỏa tư tưởng, đạo đức Hồ Chí Minh một cách sinh động, hiệu quả hơn.

2.3.4. Tăng cường công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và siết chặt kỷ luật, kỷ cương trong lực lượng Công an nhân dân

Mỗi cấp ủy, người đứng đầu đơn vị phải thực sự nêu gương về bản lĩnh, đạo đức và tinh thần trách nhiệm, coi đó là tiêu chí hàng đầu trong đánh giá cán bộ. Cần đổi mới phương thức kiểm tra, giám sát, gắn với cơ chế kiểm soát quyền lực và trách nhiệm giải trình, bảo đảm công khai, minh bạch trong công tác cán bộ, quản lý tài chính và thực thi công vụ. Các hành vi vi phạm kỷ luật, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống phải được phát hiện sớm, xử lý nghiêm minh, “không có vùng cấm, không có ngoại lệ”. Cùng với đó, cần tăng cường giáo dục kỷ luật, tác phong công vụ, tinh thần phục vụ Nhân dân, coi trọng công tác kiểm tra đột xuất, lấy ý kiến đánh giá của Nhân dân nơi cán bộ công tác và cư trú. Kỷ luật nghiêm minh không chỉ có tác dụng răn đe mà còn tạo dựng niềm tin, củng cố uy tín và hình ảnh người chiến sĩ CAND trong lòng Nhân dân [1].

2.3.5. Chú trọng công tác tổ chức cán bộ, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế và chuyển đổi số

Cần xây dựng chiến lược phát triển nguồn nhân lực dài hạn, bảo đảm sự đồng bộ giữa đào tạo, bồi dưỡng, quy hoạch, luân chuyển và bổ nhiệm. Các chương trình đào tạo phải tập trung hình thành đội ngũ cán bộ giỏi chuyên môn, có khả năng sử dụng ngoại ngữ, làm chủ công nghệ thông tin, am hiểu pháp luật quốc tế và có kỹ năng phân tích, dự báo. Đặc biệt, cần tạo điều kiện cho cán bộ trẻ, cán bộ nữ, cán bộ người dân tộc thiểu số phát huy năng lực, đóng góp trí tuệ cho sự phát triển chung, qua đó xây dựng đội ngũ cán bộ vừa “hồng”, vừa “chuyên” đúng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

2.3.6. Bảo đảm đồng bộ cơ sở vật chất, trang thiết bị kỹ thuật và phương tiện nghiệp vụ hiện đại

Đây là yêu cầu cấp thiết để nâng cao hiệu quả công tác Công an trong bối cảnh tội phạm sử dụng công nghệ cao ngày càng phổ biến. Việc đầu tư cần có trọng tâm, ưu tiên cho các lĩnh vực mũi nhọn như an ninh mạng và phòng chống tội phạm sử dụng công nghệ cao, kỹ thuật hình sự,... Song song với đó, phải tổ chức huấn luyện, đào tạo chuyên sâu để cán bộ, chiến sĩ khai thác và vận hành hiệu quả các trang thiết bị mới, tránh tình trạng lãng phí hoặc sử dụng không đúng mục đích. Khi cơ sở vật chất và trình độ con người gắn kết, mới có thể hiện thực hóa mục tiêu xây dựng lực lượng chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

3. Kết luận

Tư tưởng Hồ Chí Minh về CAND không chỉ là nền tảng lý luận mà còn là định hướng cho quá trình

xây dựng, chiến đấu và trưởng thành của lực lượng CAND Việt Nam. Trong mọi giai đoạn cách mạng, Hồ Chí Minh luôn nhấn mạnh bản chất cách mạng, tính nhân dân và tinh thần phụng sự của lực lượng Công an, coi đó là những yếu tố cốt lõi bảo đảm cho sự trong sạch, vững mạnh và tính chính danh của lực lượng vũ trang nhân dân. Việc nghiên cứu, vận dụng tư tưởng của Người vào thực tiễn không chỉ khẳng định giá trị trường tồn của di sản Hồ Chí Minh mà còn góp phần làm rõ những định hướng chiến lược, nguyên tắc tổ chức và phương châm hành động của lực lượng CAND trong thời kỳ mới.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và sự phát triển nhanh chóng của khoa học - công nghệ, nhiệm vụ bảo vệ an ninh, trật tự đặt ra những yêu cầu ngày càng nặng nề, phức tạp hơn đối với lực lượng CAND. Vì vậy, việc tiếp tục nghiên cứu, làm sáng tỏ và vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh không chỉ có ý nghĩa lý luận, mà còn mang giá trị thực tiễn to lớn trong việc củng cố niềm tin chính trị, giữ vững bản lĩnh cách mạng, nâng cao chất lượng công tác và sức mạnh tổng hợp của lực lượng. Đây là điều kiện quan trọng để lực lượng CAND thực hiện tốt vai trò nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ an ninh quốc gia, bảo đảm trật tự an toàn xã hội, xứng đáng với sự tin cậy của Đảng, Nhà nước và Nhân dân./.

Tài liệu tham khảo

[1] Ban Chấp hành Trung ương (2016). *Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*.

[2] Ban Chấp hành Trung ương (2021). *Kết luận số 01-KL/TW, ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh*.

[3] Ban Chấp hành Trung ương (2022). *Nghị quyết số 12-NQ/TW, ngày 16/3/2022 về đẩy mạnh xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới*.

[4] Đảng ủy Công an Trung ương (2023). *Nghị quyết số 16-NQ/ĐUCA, ngày 18/01/2023 về tăng cường công tác chính trị, tư tưởng, đáp ứng yêu cầu xây dựng lực lượng Công an nhân dân thật sự trong sạch, vững mạnh, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại*.

[5] Lê Đình Hùng (2023). *Tư tưởng Hồ Chí Minh về Công an nhân dân và việc vận dụng trong tình hình hiện nay*. Nguồn: <https://hvctcand.bocongan.gov.vn/llct-xdII-cand/ly-luan-chinh-tri/tu-tuong-ho-chi-minh-ve-cong-an-nhan-dan-va-viec-van-dung-trong-tinh-hinh-hien-nay-4929>.

[6] *Hồ Chí Minh Toàn tập* (tập 5, 2021). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

[7] *Hồ Chí Minh Toàn tập* (tập 6, 2021). NXB Chính trị Quốc gia Sự thật, Hà Nội.

[8] Nguyễn Thị Thu Thanh (2023). *Học tập, thực hiện Sáu điều Bác Hồ dạy hình thành nên chuẩn mực về "Tư cách người công an cách mệnh"*. Nguồn: https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/quoc-phong-an-ninh-oi-ngoai1/-/2018/827381/view_content.

[9] Trần Quốc Tô (2023). *Tư tưởng Hồ Chí Minh về Công an nhân dân: Giá trị lý luận và thực tiễn*. Nguồn: <https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/chinh-tri-xay-dung-dang/-/2018/827306/tu-tuong-ho-chi-minh-ve-cong-an-nhan-dan-gia-tri-ly-luan-va-thuc-tien.aspx>.

[10] Bùi Thanh Tuấn (2018). *Sáu điều Bác Hồ dạy - Di sản tinh thần vô giá để xây dựng lực lượng Công an nhân dân trong sạch, vững mạnh*. Nguồn: <https://tapchicongsan.org.vn/web/guest/hoc-tap-va-lam-theo-tu-tuong-ao-uc-phong-cach-ho-chi-minh1/-/2018/49922/sau-dieu-bac-ho-day---di-san-tinh-than-vo-gia-de-xay-dung-luc-luong-cong-an-nhan-dan-trong-sach-vung-manh.aspx>.